

Arkivsak

24/20839-2

Saksbehandler

Kristian Ingdal

Saksgang

Hovedutvalg for inkludering, idrett og kultur

Hovedutvalg for næring, klima og miljø

Fylkesutvalget

Møtedato

02.06.2026

03.06.2026

09.06.2026

Revidering av kartlegging og verdisetting av friluftslivsområder i Vestfold

Innstilling fra fylkesdirektøren

Saken tas til orientering

Sammendrag

Det er et mål om at alle kommunene i landet reviderer sine kartlagte og verdisatte friluftslivsområder innen 2030, etter Miljødirektoratets reviderte veileder. Vestfold fylkeskommune koordinerer arbeidet for kommunene i Vestfold, med mål om gjennomføring innen 2027. Kartlegging av regionale friluftslivsområder blir utført etter at kommunene har kartlagt sine områder. Kartleggingene skal danne et godt kunnskapsgrunnlag for å ivareta friluftslivet i Vestfold.

Bakgrunn og saksgang

Saken legges fram for *hovedutvalg for inkludering, idrett og kultur* og *hovedutvalg for næring, klima og miljø* som avgir uttalelse til fylkesutvalget, som fatter endelig vedtak i saken.

Saksopplysninger

Alle kommunene i Vestfold har i perioden 2014-2020 gjennomført *kartlegging og verdisetting* av sine friluftslivsområder, etter første generasjons metodikk fra Miljødirektoratet. Resultatet av dette arbeidet er et digitalt temakart som lagres i *Naturbase*. Dataene er lastet inn i kommunenes egne digitale kartverktøy, og har vært et viktig grunnlag for kommunenes arealforvaltning.

Etter oppdrag fra Klima- og miljødepartementet har Miljødirektoratet nå ferdigstilt metodikk for [revidering av kommunal kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder](#), samt utarbeidet en metodikk for [regional kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder](#).

Webadressene er:

<https://www.miljodirektoratet.no/ansvarsomrader/friluftsliv/friluftsområdet/kartlegge-og-verdsette-frilufstomrader/>

<https://www.miljodirektoratet.no/ansvarsomrader/friluftsliv/friluftslivsomrader/kartlegge-regionale-friluftslivsomrader-og-turruter/>

Kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder i kommunene er en temakartlegging som skal se på arealer sin betydning for friluftsliv, og skal være et kunnskapsgrunnlag for å vurdere friluftslivsinteresser opp mot andre interesser i kommunen.

Regional friluftslivskartlegging skal bidra til å sikre god dokumentasjon av friluftslivsområder og turruter som har betydning i et regionalt perspektiv.

Miljødirektoratet har en forventning og mål om at fylkeskommunene starter med å kartlegge og verdsette regionale friluftslivsområder og turruter i 2026, samtidig som kommunene starter arbeidet med å revidere datasettet for den kommunale kartleggingen. Miljødirektoratet har videre som mål om at alle kommunene i Norge har kartlagt eller revidert sine friluftslivsområder innen 2030.

I Vestfold har fylkeskommunen hovedansvaret for gjennomføringen av kartleggingen, med mål om gjennomføring i 2-3 kommuner hvert år. Revideringen tar utgangspunkt i dagens datasett, og det skal settes søkelys på endret arealbruk samt justering av åpenbare feil og unøyaktigheter som ble gjort i første omgang. Hver kommune organiserer en lokal arbeidsgruppe, samt gjennomfører lokale medvirkningsmøter. Etter at forslag til endringer er lagt inn i kartbasen, sendes oppdaterte kart ut på høring i den enkelte kommune. Etter at høringsperioden har gått ut blir alle innspill vurdert, og reviderte kart blir lastet opp i *Naturbase*.

Den regionale kartleggingen tas sikte på å gjennomføres først etter at kommunene har gjennomført sine kartlegginger.

Miljødirektoratet har søkbare midler til gjennomføring i kommuner og fylker, hvor Vestfold fylkeskommune har mottatt 600 000 kroner til arbeidet for 2026. Utover noe egeninnsats i kommuner og i fylkeskommunen, skal dette dekke utgifter i forbindelse med kartlegging, gjennomføring av medvirkningsmøter i kommunene og selve arbeidet med å oppdatere kartene, vurderinger og områdebeskrivelser. Kommunene tildeles 50 000 kroner hver i stimuleringsbidrag til arbeidet.

Økonomiske, administrative og juridiske konsekvenser

Arbeidet med revidering av kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder dekkes av eksterne midler. Kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder har ellers ingen økonomiske, administrative eller juridiske konsekvenser.

Konsekvenser for fylkets klimamål og FNs bærekraftsmål

Oppdatert kunnskap om friluftsliv i Vestfold kan bidra til å imøtekomme fylkets klimamål, gjennom å kutte klimagassutslipp i regionen ved å stimulere til og opplyse om muligheter for kortreiste aktiviteter og opplevelser.

Oppdatert kunnskap om friluftsliv kan også bidra til måloppnåelse innenfor FNs bærekraftsmål:

- *Nr 3: God helse og livskvalitet*, gjennom at ivaretagelse og bruk av friluftslivsområder gir fysisk aktivitet, naturopplevelser og mental helse.
- *Nr 12: Ansvarlig forbruk og produksjon*, ved å fremme nærfriluftsliv og opplevelser framfor utstyr.
- *Nr 13: Stoppe klimaendringene*, gjennom å redusere karbonavtrykket fra friluftslivsaktiviteter, for eksempel gjennom mer kortreist friluftsliv.

Konsekvenser for CRPD

Ved å ha oppdatert kunnskap om friluftslivsområder, kan følgende CRPD-artikler være relevante:

Artikkel 30 – Deltagelse i kulturliv, fritidsaktiviteter, fornøyelser og idrett og Artikkel 19 – Retten til et selvstendig liv og være en del av lokalsamfunnet: Sikre økt kunnskap om friluftslivsområder som er tilgjengelige for mennesker med nedsatt funksjonsevne.

Artikkel 9 – Tilgjengelighet: Identifisere barrierer for tilgjengelighet: Oppdatert kunnskap om tilgjengelige friluftslivsområder

Fylkesdirektørens vurdering

Det er et nasjonalt mål for friluftslivspolitikken at alle skal ha mulighet til å drive friluftsliv i nærmiljøet og naturen ellers. For å nå dette målet, er det viktig å ivareta et bredt spekter av områder med forskjellige kvaliteter som gir befolkningen mulighet til å utøve sitt friluftsliv ut fra egne preferanser og der de helst ønsker.

Ofte er friluftslivsområder under press fra andre samfunnsinteresser, og det er derfor viktig med et kunnskapsgrunnlag som beskriver områders bruk, funksjon, kvalitet og verdi for friluftslivet, og som viser hvordan områdene er avgrenset. Et oppdatert kunnskapsgrunnlag gir bedre forutsetninger for å ivareta, utvikle og forvalte områder som er viktig for friluftslivet.

Kartlagte friluftslivsområder har vært et viktig kunnskapsgrunnlag for kommunenes arealforvaltning i mange år, men siden det stadig blir gjort arealendringer er det viktig å holde kartleggingen oppdatert. I tillegg blir det viktig å luke ut eventuelle feil fra forrige kartleggingsrunde.

Oppdatert kartlegging av friluftslivsområder utgjør et viktig kunnskapsgrunnlag inn i arbeidet med regionale planer, for eksempel regional plan for bærekraftig arealutnyttelse (RPBA) og regional kystsoneplan.

I den regionale kartleggingen er det viktig å jobbe sammen med kommunene. Det er derfor en stor fordel at dette gjøres først etter at kommunene har gjennomført sine kartlegginger.

Konklusjon/anbefaling

Fylkesdirektøren anbefaler at saken om revidering av kartlegging og verdisetting av friluftslivsområder i Vestfold tas til orientering.